

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Tredje kvartalet 2024

Kommentarer till BNP-beräkningarna

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Nationalräkenskaperna
171 54 Solna

Förfrågningar nrinfo@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB

Comments to quarterly and annual GDP

Producer Statistics Sweden,
National accounts
SE-171 54 Solna, Sweden

Enquiries nrinfo@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Comments to quarterly and annual GDP .

URN:NBN:SE:SCB-2019 NR01TI1901_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Sammanfattning	3
Lagerinvesteringar höjde BNP	3
Omslag till lageruppgång	3
Näringslivets förädlingsvärde vände upp	5
Högre BNP per capita	6
Offentlig konsumtion	7
Konsumtionen i offentliga myndigheter ökade	7
Statens konsumtion ökade	7
Kommunernas konsumtion ökade	8
Fortsatt ökning inom regionerna	8
Inkomster och sparande	9
Hushållens reala disponibla inkomst ökade	9
Hushållens skuldkvot fortsatte nedåt	9
Svag ökning i hushållens räntekostnader	10
Underskott i de offentliga finanserna	11
Avstämning	12
Avstämning av tredje kvartalet 2024	12
Extremvärden i säsongrensningen	14
Revideringar	15
Revideringar av produkträkenkaperna (BNP)	15
Revideringar av sektorräkenkaperna	18
Tidsserie BNP-revideringar	19

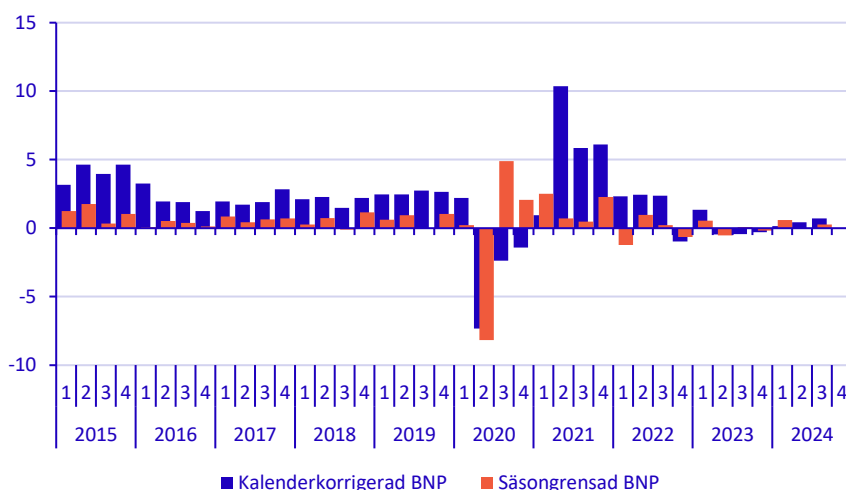
Sammanfattning

Lagerinvesteringar höjde BNP

Svensk ekonomisk aktivitet vände upp under tredje kvartalet med högre investeringar i fasta tillgångar och lager. Även offentlig konsumtion ökade, medan uppgången hölls tillbaka av ett svagare exportnetto.

Bruttonationalprodukten ökade med 0,3 procent under det tredje kvartalet 2024, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Justerat för antalet arbetsdagar och jämfört med motsvarande kvartal i föregående år ökade BNP med 0,7 procent. Båda ökningarna säsongrensad och kalenderkorrigerad är högre än BNP-utvecklingen i BNP-indikatorn.

BNP, procentuell förändring, säsongrensad och jämförd med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerad och jämförd med motsvarande kvartal året innan

Omslag till lageruppgång

Investeringar i lagertillgångar slog om från avveckling under andra kvartalet till uppbyggnad under tredje kvartalet, vilket resulterade i ett positivt omslag som höjde BNP-utvecklingen med 0,6 procentenheter. Bland de största lagergrupperna visade industrin ett positivt bidrag medan varuhandeln hade ett negativt bidrag. Industrin fortsatte uppbyggnaden medan varuhandeln fortsatte den avveckling som pågått sedan andra kvartalet 2023.

Investeringar i fasta tillgångar ökade med 0,3 procent där bostadsinvesteringarna vände upp efter nio kvartal av nedgångar. Bostadsinvesteringarna ökade med 1,4 procent jämfört med andra kvartalet. Även investeringarna i övriga byggnader och anläggningar ökade detta kvartal efter en nedgång under de två senaste kvartalen.

Sammantaget ökade investeringarna i byggnader och anläggningar med 2,2 procent, vilket höjde BNP-utvecklingen med 0,2 procentenheter.

Investeringar i maskiner och inventarier samt vapensystem minskade under kvartalet tyngt av en nedgång i både transportmedel, övriga maskiner samt vapensystem som minskade med 0,5 procent vardera. Även investeringarna i immateriella tillgångar minskade med 1,2 procent.

Högre investeringar i offentliga myndigheter bidrog till ökningen av de totala investeringarna. Näringslivets investeringar minskade med 0,2 procent, där tjänsteproducenterna minskade sina investeringar medan varuproducenterna ökade sina. Ökningen av investeringarna sker främst inom tillverkningsindustrin, transport och fastighetsförvaltning. De största sänkena utgjordes av byggbranschen, IKT-tjänster samt företagstjänster.

En uppgång i importen bidrog till en försvagning av exportnettot medan exporten bidrog positivt. De största rörelserna skedde på tjänstesidan. Sammantaget bidrog utrikeshandeln med -0,5 procentenheter till BNP-utvecklingen. Varuexporten sjönk med 0,9 procent där minskande export av investeringsvaror stod för huvuddelen av nedgången, medan högre export av jord-och skogsbruksvaror höll upp exporten. Varuimporten ökade samtidigt med 0,9 procent, där importen av energi ökade med 2,4 procent. De större rörelserna i tjänstehandeln utgjordes av uppgångar på 3,9 procent i exporten och 3,1 procent i importen, vilket sammantaget hade en marginellt positiv effekt på nettoexporten. Störst bidrag inom både tjänsteexporten och importen kom från en ökning av uthyrning och leasingtjänster.

Hushållskonsumtionen var denna gång oförändrad jämfört med föregående kvartal och det följer på sex tidigare kvartal som i stort sett utvecklats sidledes. Även bland konsumtionsändamålen var det små rörelser. Undantaget gäller utländska besökares konsumtion i Sverige som ökade med 5,7 procent vilket bidrog negativt till hushållskonsumtionen. Det största positiva bidraget kom från livsmedelskonsumtionen medan den största nedgången i konsumtionen kom från hotell och restaurangtjänster.

Konsumtionen i offentliga myndigheter ökade med 0,4 procent där det var högre konsumtion i alla tre delsektorer: stat, kommuner och regionala myndigheter.

Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter

	2023 Kv4	2024 Kv1	2024 Kv2	2024 Kv3
Hushållens konsumtion	0,3	-0,1	-0,1	0,0
Offentlig konsumtion	0,2	0,1	0,0	0,1
Fasta bruttoinvesteringar	-0,1	0,0	-0,3	0,1
Lagerinvesteringar	-0,4	1,4	-0,5	0,6
Export	0,2	-0,4	1,1	0,4
Import	-0,3	-0,5	-0,3	-0,9
Exportnetto	-0,1	-0,9	0,8	-0,5
BNP	-0,2	0,6	0,0	0,3

Näringslivets förädlingsvärde vände upp

Förädlingsvärdet i näringslivet vände upp under tredje kvartalet med en ökning på 0,1 procent, där tjänsteproducerande företag ökade medan varuproducenterna minskade. Ökningen var ett omslag från nedgång i andra kvartalet, men kan ses som en fortsättning på perioden av små förändringar runt nollstrecket som karakteriserat utvecklingen de senaste två åren. Största ökningarna kom från byggbranschen, utbildning, vård och omsorg samt IKT-tjänster. Dessa branscher stod även för de största positiva bidragen. De största negativa bidragen kom från gruvor och tillverkningsindustrin. Gruvornas förädlingsvärde minskade med hela 30,4 procent och har haft en väldigt volatil utveckling de senaste kvartalen.

Under tredje kvartalet ökade insatsförbrukningens andel av produktionsvärdet jämfört med motsvarande period föregående år, vilket resulterar i ett förädlingsvärde som utvecklades svagare än bruttoproduktionen. Efter justering för antal arbetsdagar var näringslivets förädlingsvärde 0,2 procent högre än motsvarande kvartal föregående år.

Förädlingsvärdet i offentliga myndigheter ökade med 0,7 procent med tillväxt i samtliga delsektorer. Även här skiljer sig utvecklingen av produktion och förbrukning där kommun och regioner har sjunkande inputandel, medan staten har en ökande inputandel jämfört med motsvarande period föregående år.

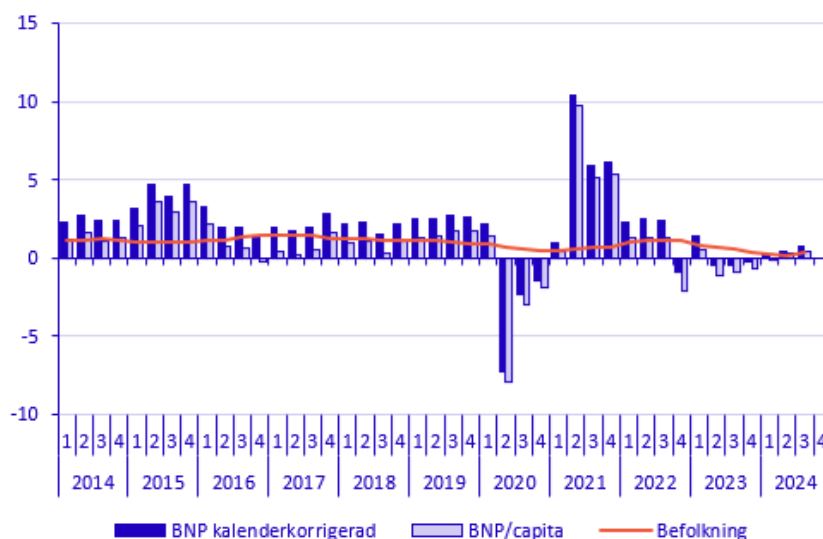
Antalet arbetade timmar i hela ekonomin minskade med 0,4 procent vilket med BNP-uppgången på 0,3 procent resulterade i en produktivitetsutveckling för hela ekonomin på 0,7 procent. Timmarna minskade bland både varu- och tjänsteproducenter i näringslivet. Bland tjänsteproducenterna utvecklades timmarna svagare än förädlingsvärdet vilket resulterade i produktivitetstillväxt. Inom de varuproducerande branscherna var det oförändrad produktivitet. I offentliga myndigheter steg i stället antalet timmar med ökning i samtliga delsektorer. I och med att arbetade timmar i offentliga myndigheter ökade mer än förädlingsvärdena blev produktiviteten något lägre.

Sysselsättningen fortsatte den nedgång som inleddes fjärde kvartalet 2023 och minskade med 0,2 procent i hela ekonomin. Nedgången var bred över huvuddelen av näringslivets branscher med de största sänkena i bygg och företagstjänster. Sysselsättning i offentliga myndigheter gick åt motsatt håll där kvartalet blev det elfte i rad av kontinuerlig tillväxt. Det största bidraget kom från statliga och kommunala myndigheter, men uppgången omfattade även regionerna. Med den större nedgången i antalet arbetade timmar än i antal sysselsatta sjönk medelarbetstiden för hela ekonomin något under kvartalet.

Högre BNP per capita

BNP per capita ökade med 0,4 procent tredje kvartalet 2024 jämfört med motsvarande kvartal föregående år vilket är lägre än genomsnittsökningen de senaste 10 åren på 1,0 procent. BNP utvecklingen var 0,7 procent medan befolkningen ökade med 0,3 procent.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP, BNP per capita och befolkning

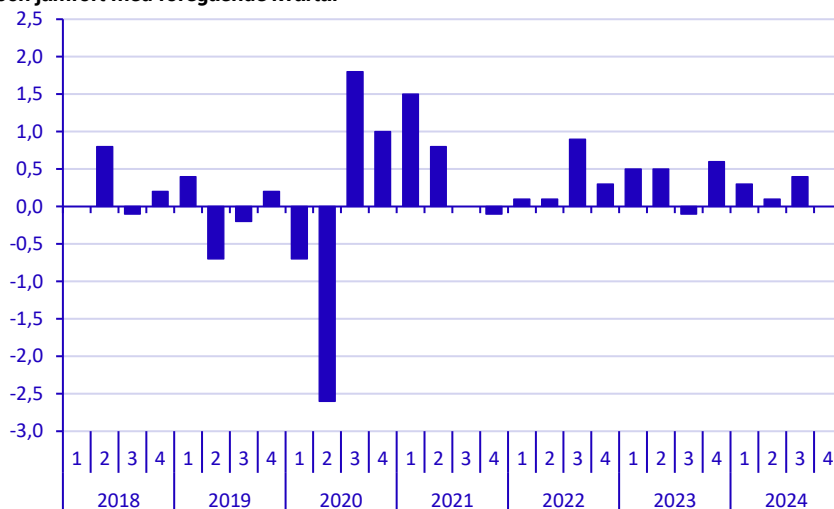

Offentlig konsumtion

Konsumtionen i offentliga myndigheter ökade

Den offentliga konsumtionen ökade under det tredje kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Alla offentliga delsektorer hade en positiv utveckling.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal

Den offentliga konsumtionen ökade med 0,4 procent det tredje kvartalet jämfört med det andra kvartalet 2024. Det är en något högre utveckling än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Konsumtionen för primärkommuner, regioner och staten ökade alla tre och bidrog med lika mycket till total ökning av offentlig konsumtion.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet tredje kvartalet 2024, bidrag i procentenheter och volymutveckling i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig volymutveckling*
Staten	0,5	0,1	0,4
Regioner	0,5	0,1	0,3
Primärkommuner	0,3	0,1	0,2
Totalt offentliga myndigheter	0,4	0,4	0,3

*Avser åren 2015-2024

Statens konsumtion ökade

Statens konsumtionsutgifter ökade med 0,5 procent det tredje kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Ökningen följde på en oförändrad nivå kvartalet innan. Det historiska genomsnittet de

senaste tio åren är en uppgång på 0,4 procent. Antalet arbetade timmar ökade med 0,9 procent och antalet sysselsatta ökade med 0,6 procent.

I faktiska tal ökade konsumtionen med 3,5 procent jämfört med samma period föregående år. Uppgången förklaras av en ökning av produktionen och där framför allt av ett högt antal arbetade timmar. Statens konsumtion består till största del av kollektiv produktion, som främst beräknas med förbrukning och arbetade timmar. De andra offentliga delsektorerna består till större del av individuell produktion som beräknas av volymmått.

Kommunernas konsumtion ökade

Kommunerna står för knappt hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna, där utbildning och socialt skydd är de största utgiftsposterna. Konsumtionen ökade med 0,3 procent det tredje kvartalet jämfört med kvartalet innan. Arbetade timmar ökade med 0,8 procent. Antal sysselsatta ökade med 0,2 procent, en något högre ökningstakt jämfört med de senaste kvartalen innan.

Kommunernas individuella produktion, som står för 80 procent av produktionen, beräknas med volymindex utifrån antalet barn och elever i förskola och skola samt antalet vårdtagare inom socialt skydd. I faktiska tal ökade den individuella produktionen, vilket främst förklaras av att det var en kalenderdag mer under det tredje kvartalet 2024 jämfört med motsvarande kvartal 2023. Även totalt sett ökade produktionen i faktiska tal, eftersom även den kollektiva produktionen utvecklades positivt.

Fortsatt ökning inom regionerna

Regionernas konsumtion ökade med 0,5 procent under tredje kvartalet, vilket var det sjunde kvartalet i rad med positiv utveckling inom regionerna. Arbetade timmar ökade med 0,6 procent jämfört med föregående kvartal och antalet sysselsatta ökade med 0,1 procent.

Regionernas individuella produktion beräknas med volymindex utifrån antalet vårdtillfällen och utgör ungefär 80 procent av den totala produktionen inom regionerna. I faktiska tal ökade både den individuella och den kollektiva produktionen. Sociala naturaförmåner där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, ökade med 0,1 procent det tredje kvartalet jämfört med samma kvartal föregående år.

Inkomster och sparande

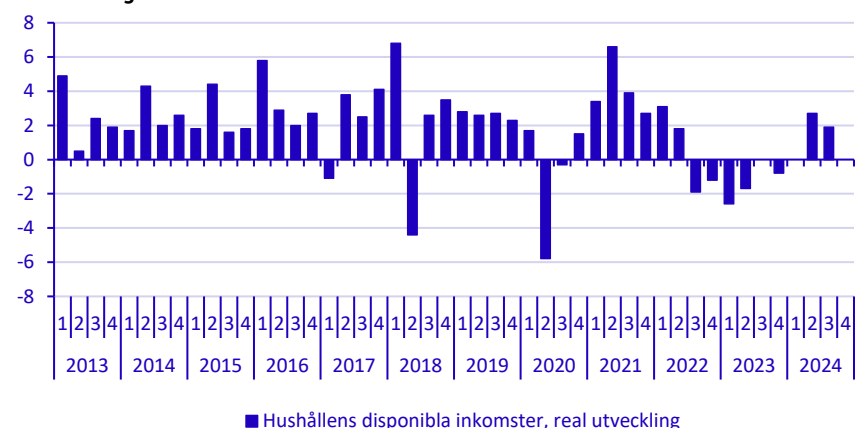
Hushållens reala disponibla inkomst ökade

En fortsatt avtagande inflationstakt bidrog till ökningen.

Utvecklingen baseras på faktiska värden och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Under det tredje kvartalet 2024 ökade hushållens¹ disponibla inkomst med 28,8 mdkr, vilket motsvarade en nominell ökning på 4,2 procent. Rensat för de prisökningar som hushållen ställdes inför ökade den reala disponibla inkomsten med 1,9 procent.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

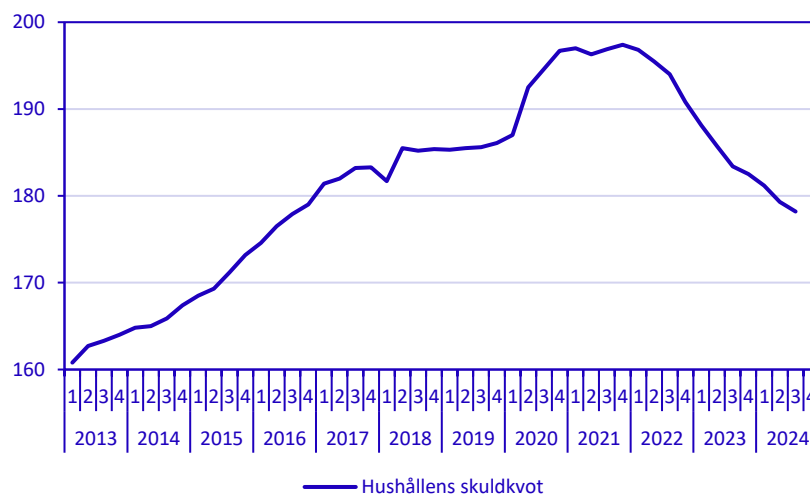
■ Hushållens disponibla inkomster, real utveckling

Hushållens skuldkvot fortsatte nedåt

Hushållens skuldkvot, definierat som andel lån av hushållens disponibla inkomst, uppgick till 178,2 procent under det tredje kvartalet 2024. Det var en minskning av skuldkvoten med 5,2 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal 2023. Skuldkvoten har minskat sedan första kvartalet 2022 och det var därmed elfte kvartalet i rad den sjönk. Sedan fjärde kvartalet 2023 har sänkningstakten avtagit. Samtidigt ökade sparandet med 12,4 mdkr jämfört med motsvarande kvartal 2023 och uppgick till 78 mdkr. Sparkvoten, definierat som sparandet i förhållande till disponibel inkomst (här inklusive sparandet i tjänste- och premiepensioner), uppgick till 10 procent under det tredje kvartalet.

¹ Alla uppgifter avser de Egentliga Hushållen, sektor 14.

De egentliga hushållens skuldkvot, procent av disponibel inkomst

Svag ökning i hushållens räntekostnader

Både hushållens kapitalinkomster och kapitalutgifter ökade under det tredje kvartalet 2024, med 2,3 respektive 5,1 mdkr. Kapitalutgifterna, där främst hushållens räntekostnader ingår, ökade med 10 procent jämfört med motsvarande kvartal 2023. Det är den lägsta ökningen sedan första kvartalet 2022. Räntekvoten, definierat som räntekostnadens andel av disponibel inkomst, uppgick till 8,2 procent under tredje kvartalet.

Inkomster och utgifter för hushållen, löpande priser, miljarder kronor

	2024 Kv3	Förändring mot 2023 Kv3
Egentliga löner	638	3,4%
Sociala Avgifter, tillgång	138	6,9%
Driftsöverskott egna hem	15	10,8%
Sammansatt förvärvsinkomst	31	16,4%
Kapitalinkomster	86	2,8%
Kapitalutgifter	56	10,0%
Primärinkomstsaldo	851	4,0%
Transfereringsinkomster	271	4,6%
Sociala förmåner, tillgång	239	5,3%
Andra löpande transfereringar, tillgång	32	0,0%
Transfereringsutgifter	411	4,1%
Inkomst- och övr. löpande skatter	224	4,2%
Sociala Avgifter, användning	160	4,5%
Andra löpande transfereringar, användning	27	0,6%
Disponibel inkomst	711	4,2%

Underskott i de offentliga finanserna

Finansiellt sparande för total offentlig förvaltning redovisade ett relativt stort underskott för årets tredje kvartal, på sammanlagt 29,2 mdkr. Alla delsektorer utom sociala trygghetsfonder redovisade underskott. Den största orsaken till underskottet var kapitaltillskott till Riksbanken. Sparandet försämrades med 21,1 mdkr jämfört med tredje kvartalet förra året.

Bilden av de offentliga finanserna har varierat relativt mycket under de senaste tre åren, då både över- och underskott har redovisats. Den senaste samlade bilden av offentlig förvaltning är dock att sparandet försämrats i år då samtliga tre kvartal visade ett sämre sparande jämfört med förra året.

Statens underskott det senaste kvartalet förklaras till stor del av ett kapitaltillskott på 25 mdkr till Riksbanken. Kommuner och regioner redovisade likartade underskott till följd av att inkomsterna utvecklades något svagare än tidigare, samtidigt som konsumtions- och investeringsutgifterna ökade. Sociala trygghetsfonder var den enda delsektorn som redovisade överskott under det tredje kvartalet.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor (avrundat)

	År 2023	2024 kv1	2024 kv2	2024 kv3
Offentlig förvaltning	-52,2	-27,0	19,5	-29,2
Statlig förvaltning	-8,5	-39,8	12,7	-19,4
Sociala trygghetsfonder	15,2	8,6	10,1	4,6
Kommuner	-31,4	3,1	-5,2	-7,2
Regioner	-27,5	1,1	2,0	-7,2

Avstämning

Avstämning av tredje kvartalet 2024

För att redovisa ett entydigt resultat för BNP görs en avstämning av beräkningarna från produktions- och användningssidan. Det innebär att den ena sidan justeras nedåt och den andra sidan uppåt. Innan avstämningen, och innan den slutliga restposten (skillnaden mellan produktions- och användningssidan) är klar, har beräkningsresultaten analyserats och eventuella bedömningskorrigeringar gjorts.

Efter granskning och analys av resultaten stäms produktions- och användningssidan i fasta priser av med samma belopp i absoluta tal, med 50 procent på produktionssidan och 50 procent på användningssidan.

Innan avstämning visade beräkningarna för tredje kvartalet en skillnad på 2,0 procentenheter i BNP-utveckling mellan produktions- respektive användningssidan av ekonomin. BNP-utvecklingen från användningssidan var 2,2 procent medan produktionssidan ökade med 0,2 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Det ledde till en avstämd BNP-utveckling på 1,2 procent. De senaste tio åren har skillnaden i BNP-utvecklingen mellan produktions- och användningssidan före avstämning och vid första beräkningstillfället varit i genomsnitt 1,1 procentenheter.

I föregående års prisnivå var produktionen 30,0 mdkr lägre än användningen. I löpande priser var produktionen 22,9 mdkr lägre än användningen. Med den ovan nämnda avstämningsprincipen på kvartal, justerades användningssidan ned med 15,0 mdkr i fasta priser och produktionssidan justerades upp med samma belopp. En riktlinje vid avstämningen i löpande priser är att restposten som kvarstår efter reflatering av fastprisavstämningen, helt ska stämmas av genom justering av produktionssidan och näringslivets förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämningsarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas storlek och allokering i föregående års prisnivå. Fastpriskorrigeringen reflateras och läggs på motsvarande sätt även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan ned med 15,1 mdkr i löpande priser och produktionssidan justerades upp med 7,7 mdkr.

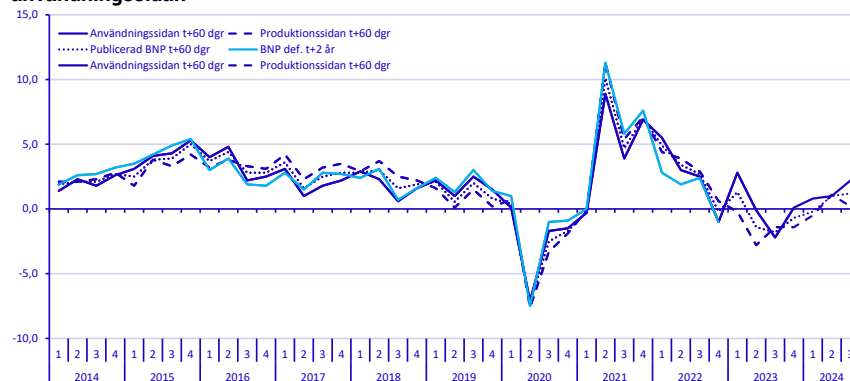
Vilka delar som har justerats samt storleken på korrigeringarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning tredje kvartalet 2024, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första	Publicerad	Förändring procentenhet	Korr mdkr FP	Korr mdkr LP
Hushållens konsumtionsutgifter	0,8	0,4	-0,4	-2,5	-2,6
Offentliga konsumtionsutgifter	-	2,4	0,0	-	-
Fasta bruttoinvesteringar	-0,1	-0,8	-0,7	-2,5	-2,6
Lager (effekt på BNP-förändring)	1,4	1,3	-0,1	-2,3	-2,3
Export varor	1,2	0,8	-0,4	-2,6	-2,5
Export tjänster	8,6	8,1	-0,5	-1,3	-1,3
Import varor	-0,7	-0,2	0,5	2,6	2,5
Import tjänster	12,7	13,2	0,5	1,3	1,3
BNP från användningssidan	2,2	1,2	-1,0	-15,0	-15,1
Förädlingsvärde gruv-och tillv.industri	-4,9	-2,3	2,6	5,4	3,6
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	0,5	1,6	1,1	1,3	0,4
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	0,2	1,4	1,2	8,3	3,7
Förädlingsvärde off.myndigheter	-	3,8	0,0	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	-	1,1	0,0	-	-
BNP från produktionssidan	0,2	1,2	1,0	15,0	7,7

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningarna för BNP från produktionsidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år.

Avstämningsintervall och avstämningsar för BNP från produktions- respektive användningssidan

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tid påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för kvartalet där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas. Under framför allt andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i många serier, både vad gäller BNP och arbetsinsats.

Säsongrensningen skapar diskrepanser mellan aggregat och dess beståndsdelar. För referensåret och efterföljande år fördelas därför diskrepansen för att uppnå summakonsistens. Från och med publiceringen av andra kvartalet 2020 har offentliga myndigheter undantagits från denna fördelning av diskrepansen, som en följd av att metoden bedömdes ge orimliga effekter på dessa serier. Det innebär med andra ord att summakonsistensen är bibehållen men att diskrepansen mellan BNP och huvudaggregaten samt mellan totala respektive sektors timmar har lagts på andra sektorer.

Mer information om extremvärden 2018:1–2024:3 återfinns på www.scb.se/nr0103 under *Fördjupad information*. Information angående revideringar av de säsongrensade serierna återfinns i avsnittet Revideringar.

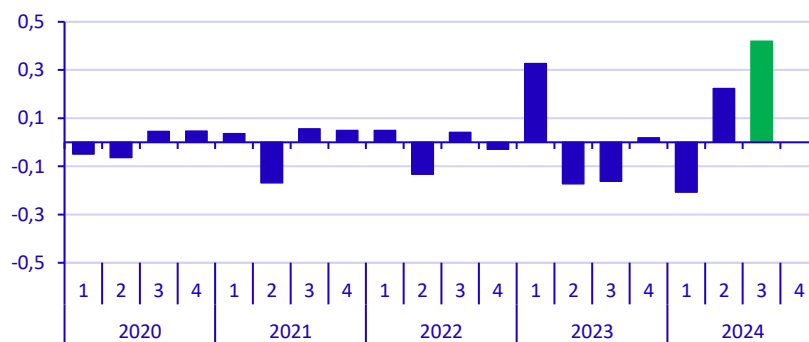
Revideringar

Revideringar av produkträkenkaperna (BNP)

Vid publiceringen av tredje kvartalet 2024 redovisas även reviderade uppgifter för de fyra kvartalen 2023, samt kvartal ett och två 2024. Det är i enlighet med nationalräkenskapernas revideringspolicy.

I diagrammet nedan redovisas reviderad volymutveckling för säsongrensad BNP i denna publicering jämfört med publiceringen i augusti, från första kvartalet 2020 till andra kvartalet 2024. För tredje kvartalet 2024 görs en jämförelse med BNP-indikatorn som publicerades i slutet av oktober.

Revidering säsongrensad BNP-utveckling vid denna publicering jämfört med föregående publicering, procentenheter. Revidering av BNP-indikatorns preliminära utfall i grönt

BNP indikatorn har ett mer begränsat underlag samt andra källor än BNP beräkningen efter 60 dagar. Detta gäller särskilt utrikeshandel med tjänster och investeringar. Denna gång är den stora skillnaden mot skattningen av BNP i indikatorn exporten av tjänster där vi har två källor som har viss skillnad i utfallen.

De säsongrensade serierna revideras både till följd av revideringar i faktiska tal, men även som en konsekvens av uppdaterade skattningar av säsongkomponenter. För beräkningen av framför allt andra och tredje kvartalet 2020 har det förekommit extremvärden i ett flertal serier. I och med beräkningen av nya kvartal ändras i vissa fall säsongrensningsmodellernas tolkning av dessa extremvärden på ett sätt som ger upphov till revideringar, utöver förändringar i faktiska tal.

Revideringar av kvartalen 2023

Revideringar av kvartalen 2023 var koncentrerade till ett mindre antal områden. På användningssidan förändrades utrikeshandelsposterna på grund av nya underlag från UHV (*Utrikeshandel med varor*) samt till följd av uppdaterade underlag avseende finansiella tjänster.

Inom offentliga myndigheter har konsumtion för samtliga delsektorer reviderats på grund av uppdaterade och mer fullständiga underlag för produktionsvolym, samt specifikt för kommuner och regioner även till följd av uppdaterade underlag från RS (*Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner*).

Fasta bruttoinvesteringar revideras på grund av en ny metod för framskrivning av immateriella investeringar, samt utifrån uppdaterade underlag för offentliga myndigheter.

Försörjningsbalansen

Publicerad volymutveckling kvartalen 2023 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering

	Volymutveckling faktisk, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	1,9	-1,0	-0,9	-0,8	-0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	-2,2	-3,2	-2,3	-1,0	-2,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1
Offentlig konsumtion	3,3	1,6	-0,3	0,9	1,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,7
Fast bruttoinvestering	1,1	-2,1	-2,8	-2,1	-1,5	-0,3	0,1	-1,1	0,5	-0,1
Lagerinvestering*	-0,3	-1,2	-3,1	-1,4	-1,5	0,0	-0,1	0,0	-0,3	-0,1
Export	5,9	2,6	2,6	1,8	3,2	0,1	0,1	0,1	-0,1	0,0
-varor	3,0	0,1	-0,8	0,8	0,8	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
-tjänster	12,9	8,5	10,6	4,7	8,9	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2
Import	1,6	-0,4	-4,3	-1,3	-1,1	-1,1	0,3	1,0	-0,3	0,0
-varor	-3,5	-2,1	-3,9	-4,6	-3,5	-1,5	0,6	1,7	-0,5	0,1
-tjänster	12,0	2,9	-4,3	5,1	3,7	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

*Lagerinvesteringar inkluderar värdeföremål och redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

På produktionssidan ger förändringarna i underlag för offentliga myndigheter även revideringar i offentliga förädlingsvärden. För hushållens icke-vinstdrivande organisationer förändras förädlingsvärden på samtliga kvartal till följd av en omlagd metod. Näringslivets produktion och förbrukning revideras i viss mån som följd av förändringar i immateriella investeringar samt till följd av nya underlag för finansiella tjänster.

Produktskatterna har reviderats bland annat till följd av nya mer slutliga momsuppgifter för 2023 från ESV (*Ekonomistyrningsverket*).

Produktsubventioner revideras med förändringar för samtliga delsektorer men där uppdaterade underlag för regioner stod för huvuddelen av förändringen.

BNP från produktionssidan

Publicerad volymutveckling kvartalen 2023 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden (för helåret utveckling i faktiska tal)

	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent					Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter				
	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Helår
BNP	1,4	-0,5	-0,4	-0,3	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1
Varuproducenter	0,3	-1,7	-4,7	-4,7	-2,7	0,0	0,1	-1,1	0,0	-0,2
Tjänsteproducenter	1,5	-0,2	2,1	1,6	1,2	-0,1	0,1	0,3	-0,1	0,0
Offentliga myndigheter	3,6	1,5	-0,2	2,2	1,9	1,0	0,9	0,7	1,0	0,9
FV HIO	-1,6	0,0	-3,4	-2,5	-1,8	-5,6	-0,5	-4,1	-3,5	-3,3
Produktskatter	-1,7	-1,6	-2,1	-1,2	-1,6	-0,3	0,1	-0,1	0,2	0,0
Produktsubventioner	-12,7	-9,7	-12,2	-1,2	-9,1	-3,6	-3,7	-3,6	-3,7	-3,7

Revideringar av första och andra kvartalet 2024

Tabellen nedan innehåller respektive komponents bidrag till försörjningsbalansen, vid denna samt föregående publicering.

BNP-bidrag första och andra kvartalet 2024 vid olika publiceringstillfällen i faktiska tal

	Publicerings- tillfälle	Hushållens konsumtion*	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager**	Exportnetto	BNP
Kv 1	24-maj	0,2	0,2	-0,3	-1,2	1,3	0,2
Kv 1	24-aug	0,1	0,3	-0,3	-0,4	0,7	0,4
Kv1	24-nov	0,2	0,3	-0,4	-0,2	-0,2	-0,4
Kv 2	24-aug	0,0	0,4	-0,7	-0,7	2,0	1,0
Kv2	24-nov	0,0	0,3	-0,6	-0,7	1,9	1,0
Kv3	24-nov	0,2	0,6	-0,2	1,3	-0,6	1,2

* hushållen inkl HIO

** lagerinvesteringarnas bidrag till BNP-utvecklingen

Samtliga försörjningsbalanskomponenter avseende årets två första kvartal har reviderats sedan beräkningen i augusti.

Hushållskonsumtionen förändras något som en följd av uppdaterade underlag inom ett flertal områden, däribland omsättningsstatistiken samt underlag för boendetjänster och energianvändning.

Inom bruttoinvesteringar har näringslivets investeringar i maskiner, övriga byggnader och lagertillgångar reviderats till följd av uppdaterade underlag från ESK (*Ekonomisk statistik på kvartal*), samt för lagerinvesteringar i kvartal två även till följd av rättning av ett fel. Näringslivets investeringar i immateriella tillgångar har reviderats till följd förändringar i beräkningsmetod.

Utrikeshandeln har reviderats framför allt som en följd av uppdaterade underlag från UHT (*Utrikeshandel med tjänster*) och UHV. Därutöver har import och export av tjänster reviderats utifrån en bedömningsjustering hos Nationalräkenskaperna, som justerar för en del av skillnaden i utveckling av tjänstehandel i undersökningen UHT och utvecklingen av motsvarande variabler i momsdeklarationsdata.

Publicerad volymutveckling första och andra kvartalet 2024 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering

	Volymutveckling faktisk, procent		Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter	
	Kv 1	Kv 2	Kv 1	Kv 2
BNP	-0,4	1,0	-0,8	0,0
Hushållens konsumtion (inkl HIO)	0,4	0,1	0,1	0,1
Offentlig konsumtion	1,1	1,2	0,1	-0,3
Fast bruttoinvestering	-1,9	-2,3	-0,5	0,3
Lagerinvestering*	-0,1	-0,7	0,3	0,0
Export	-0,4	3,9	-1,3	0,3
'-varor	-2,2	2,5	0,1	0,3
'-tjänster	4,2	7,1	-4,8	0,3
Import	0,1	0,3	0,5	0,4
'-varor	-1,9	-3,4	0,8	-0,8
'-tjänster	3,6	7,3	-0,2	2,7

* Lagerinvesteringar inkluderar värdeföremål och redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen

På produktionssidan har produktion och förbrukning i näringslivet reviderats till följd av reviderade underlag för ESK (*Ekonomisk statistik på kvartal*) som utgörs dels av uppdaterade underlag i undersökningen

och upprättningen av ett fel. Näringslivets förädlingsvärden revideras även till följd av förändringar i immateriella investeringar och som en konsekvens av förändrad avstämning.

Inom de offentliga myndigheterna har förädlingsvärden reviderats upp i andra kvartalet till följd av att förbrukning inom samtliga delsektorer reviderats ner på grund av uppdaterade uppgifter Kvartalsutfall för kommuner och regioner, samt underlag från ESV avseende statliga myndigheter.

Produktskatter i fasta priser revideras till följd av förändringar i momsbelagd användning avseende konsumtion, investeringar och insatsförbrukning. Löpande priser revideras ner till följd en lägre momsprognos från ESV.

Publicerad volymutveckling kvartalen 2024 jämfört med motsvarande kvartal föregående år samt revideringar i volymutveckling jämfört med föregående publicering, kalenderkorrigerade värden

	Volymutveckling kalenderkorrigerad, procent		Revidering (nuvarande - föregående), procentenheter	
	Kv 1	Kv 2	Kv 1	Kv 2
BNP	0,2	0,4	-0,7	-0,1
Varuproducenter	-1,6	-0,6	-2,3	0,1
Tjänsteproducenter	0,7	0,5	-0,2	-0,4
Offentliga myndigheter	1,2	2,8	-0,1	0,5
FV HIO	3,3	-0,4	0,3	-3,4
Produktskatter	-0,2	-1,6	0,0	-0,3
Produktsubventioner	-1,7	-4,7	0,2	-1,8

Revideringar av sektorräkenskaperna

Vid denna publicering har utlandssektorn reviderats från första kvartalet 2021 till och med andra kvartalet 2024. Följaktligen har motssektorrevideringar gjorts baserat på det nya underlaget för utlandssektorn. Alla sektorer har reviderats från första kvartalet 2023 till och med andra kvartalet 2024.

Finansiellt sparande för offentlig förvaltning reviderades ner med 3,3 mdkr första kvartalet och ner med 2,6 mdkr andra kvartalet i år, mest till följd av lägre skatteinkomster och kvarhållna utdelningar. Till det första kvartalet bidrog även en nedrevidering av driftöverskott samt upprevidering av konsumtionsutgifterna, medan det andra kvartalet påverkades av en upprevidering av investeringsutgifterna.

Vid samma tillfälle har även en så kallad preliminär årsberäkning av år 2023 skett. Det innebär att beräkning och sammanställning sker på mer detaljerad nivå. År 2023 reviderades ner med 13,5 mdkr, där orsaken främst var lägre skatter och kvarhållna utdelningar samtidigt som konsumtionsutgifterna reviderades upp.

År 2021 och 2022, som normalt sett inte ändras vid den här tidpunkten, har reviderats till följd av en översyn av kvarhållna utdelningar, harmonisering med *Bytesbalansstatistiken* och korrigering av fel. År 2021 reviderades upp marginellt med 0,3 mdkr medan 2022 reviderades ner med 0,9 mdkr.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen för de olika kvartalen vid respektive beräkningstillfälle.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2022	2022 maj	3,5			
	2022 aug	4,3	3,4		
	2022 nov	4,4	3,4	2,5	
	2023 feb	4,9	3,4	2,7	-0,2
	2023 maj	5,8	3,6	2,8	-0,4
	2023 aug	5,7	3,5	2,9	-0,4
	2023 nov	5,6	3,7	3,0	-0,3
	2024 feb	5,4	3,5	2,5	-0,5
	2024 maj	2,8	1,9	2,4	-1,0
	2024 aug	2,8	1,9	2,4	-1,0
2023	2023 maj	1,3			
	2023 aug	1,5	-1,4		
	2023 nov	1,9	-0,9	-1,8	
	2024 feb	2,2	-0,8	-1,5	-0,7
	2024 maj	2,1	-1,0	-1,2	-0,6
	2024 aug	1,8	-1,2	-0,9	-0,9
	2024 nov	1,9	-1,0	-0,9	-0,8
	2024 dec	1,9	-1,0	-0,9	-0,8
2024	2024 maj	0,2			
	2024 aug	0,4	1,0		
	2024 nov	-0,4	1,0	1,2	